

#9

OCAK-ŞUBAT-MART '22

ANADOLU DİN VE İNANÇLARI PLATFORMU BÜLTENİ

SAYFA 5
İNANÇ
ÖZGÜRLÜKLERİ
REHBERİ
yayınlandı.

SAYFA 12

"Yunus Emre, Hacı
Bektaş, Kadıncık
Ana'da İnsan" Paneli

SAYFA 18

İzmir Yahudi Cemaati
Faaliyetleri tanıtımı

SAYFA 20

'Nehna' Platformu

SAYFA 21

Noel Yortusu Türkiye
Genelinde Kutlandı

SAYFA 24

Vatikan Arşivleri
ve Türkiye

SAYFA 14-17

ORTAK İNANÇ
TAKVİMİ

ADİP | ANADOLU DİN ve İNANÇLARI PLATFORMU

İçindekiler

5	İNANÇ ÖZGÜRLÜKLERİ DOSYASI
12	'YUNUS EMRE, HACI BEKTAŞI VELİ, KADINCIK ANA'DA İNSAN' PANELİ
14	ORTAK İNANÇ TAKVİMİ
18	İZMİR YAHUDİ CEMAATİNDEN BİR PROJE, BİR FESTİVAL
20	'NEHNA' PLATFORMU
21	NOEL KUTLAMALARI
23	GÜNEY BALKANLARDA BEKTAŞİLİK
24	VATIKAN ARŞİVLERİ VE TÜRKİYE
25	GELENEKSEL 'İNANÇ' TAKVİMLERİ

ANADOLU DİN VE İNANÇLARI PLATFORMU
3 AYLIK BÜLTENİ

Ocak - Şubat - Mart 2022

Yayın Sorumlusu: Doğan Bermek
Yayına Hazırlayan: Sevan Ataoğlu | Redaktör: Ayşe Dilek Bektaş
Grafik Tasarım: Nayat Demir

özet

Anadolu Din ve İnançları Platformu neredeyse pandeminin kucağına doğdu. Ekim 2019'da yola çıkan ADİP, Mart 2020'de faaliyetlerini salgın önlem ve yasaklarına göre güncelleyerek çalışmalarına devam etti. Bölge toplantılarımıza ara versek de Türkiye çapında farklı inançların temsilcileri ile irtibatımız çevrim içi faaliyetler ve görüşmeler üzerinden sürüyor. Geçmiş yıla ait faaliyetlerimizin dökümüne sitemizin "ADİP Faaliyet Raporları" bölümünden ulaşabilirsiniz.

2021'den yeni seneye intikal eden projemiz Türkiye'de İnanç Özgürlükleri üzerine kuruldu. Kurucu üyemiz Alevi Düşünce Ocağı Derneği ile birlikte Avrupa Birliği Protect Defenders programı desteği ile "İnsan Hakları / İnanç Özgürlüğü" çalışma alanı kapsamında hak savunuculuğu temelli, sorunlarımız ve temel haklarımıza yönelik bilgilendirici bir rehber hazırladık. Pek çok kuruluşun desteği ile meydana gelen rehberimizi kolay anlaşılır bir biçimde topluma sunduk. Bültenimizin dosya konusunu bu rehber çerçevesinde Türkiye'nin inanç özgürlükleri karnesi oluşturuyor.

ADİP'in sürekli irtibat halinde olduğu İzmir Yahudi cemaati son dönemde oldukça hareketli. "İzmir Musevi Cemaati'nin Kapsayıcı Liderlikle Güçlendirilmesi" üst başlığını taşıyan projeleri ile İzmir'in Yahudi kültür mirasını tüm Türkiye'ye tanıtan İzmir Sefarad Kültür Festivali'ni bültenimize aldık.

2021 Unesco tarafından Yunus Emre, Hacı Bektaş Veli ve Ahi Evran Yılı ilan edilmişti. Kağıthane Hacı Bektaş Veli Kültür Derneği ve Cem Evi ile Alevi Düşünce Ocağı ortaklaşa bir panel gerçekleştirdi. "Yunus Emre, Hacı Bektaş ve Kadıncık Ana'da İnsan" konulu paneli ADİP Genel Koordinatörü Sayın Doğan Bermek modere etti.

Son günlerde Vatikan ile Türkiye arasında kültürel çalışmalar gündeme geldi. Biz de Vatikan arşivlerini Türkiye'de en iyi bilen birkaç kişiden bir olan Sayın Deniz Kılıçer ile bir söyleşi gerçekleştirdik.

ADİP'in Ortak İnanç Takvimi bu dönemde de inançların buluşma alanı oldu. İsa'nın Doğuş ve Vaftiz yortusu, Kandiller, Nevruz, Hızır Orucu, Hıdır İlyas Bayramı, Tu Bişvat ve Pesah peş peşe gelecek. İnanç gruplarının hazırladığı bazı masa üstü ve duvar takvimlerini de sizlere tanıtıyoruz.

Takvimimizi de şenlendiren bayramların, yortuların, oruçların yeni yılda huzurlu, mutlu ve en önemlisi sağlıklı günler getirmesini umut ediyoruz.

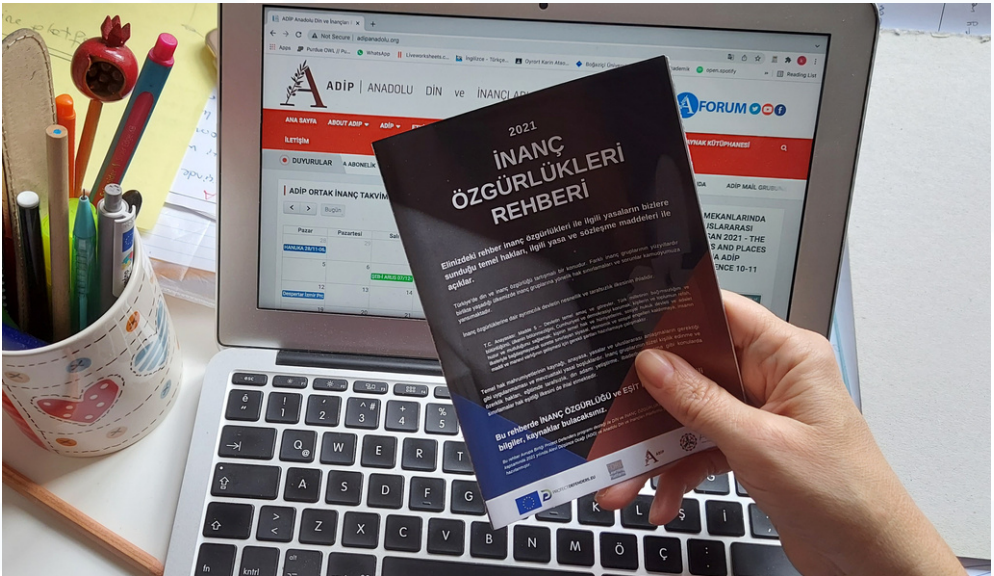
İNANÇ ÖZGÜRLÜKLERİ REHBERİ yayınlandı

Türkiye’de din ve inanç özgürlüğü halihazırda tartışmalı bir konu olmaya devam ediyor. Farklı inanç gruplarının yüz yıllardır bir arada yaşadığı ülkemizde inanç gruplarına yönelik hak sınırlamaları, eşitsiz uygulamalar ve sorunlar kamuoyuna yansımaktadır. İnanç özgürlüklerine dair engellemelerin, kısıtlamaların devletin nesnellik ve tarafsızlık ilkesini de ihlal ettiği kanaatindeyiz. Temel hak mahrumiyetlerinin kaynağını anayasa, yasalar ve uluslararası anlaşmaların gerektiği gibi uygulanmaması ve yasalardaki boşluklar oluşturuyor.

İnanç gruplarının tüzel kişilik edinme sorunu çözülemedi, din eğitiminde eşitsiz müfredat giderilmedi. Din adamı yetiştirme, ibadethane açma gibi temel haklarda geçici çözüm arayışları ile hak eşitliği ilkesinin ihlali sürmektedir.

Platformumuzun kuruluş amaçları arasında Türkiye’de inanç gruplarının haklarına, sorunlarına ve çözüm önerilerine ilişkin kamuoyu oluşturmak da bulunuyor. Ülkemizin popüler olmayan bu insan hakları alanında farkındalığı pekiştirmek, inanç özgürlüğü ile ilgili yasaların bizlere sunduğu temel hakları, adalete erişimin yollarını bir proje ve tasarım çerçevesinde özetleyerek sunmak istedik.

www.adipanadolu.org

Avrupa Birliği'nin 'Protect Defenders' programı desteği ile 'Din ve İnanç Özgürlükleri-Temel Haklar' projesi dahilinde bir rehber hazırladık. Rehberin içeriği ve tasarımı ADİP ve Alevi Düşünce Ocağı iş birliği ile gerçekleşti. 20 bin kopya basılan rehber Türkiye çapında farklı inanç gruplarının temsilciliklerine, ilgili sivil toplum kuruluşlarına ulaştırılıyor.

TÜRKİYE'DE İNANÇ ÖZGÜRLÜKLERİ e-REHBERİ'mize www.adipanadolu.org adresli sitemizden de ulaşabilirsiniz. Rehbera paralel olarak sitemiz bünyesinde İnanç Özgürlükleri Kütüphanesi hazırladık. Rehberimizin yaygınlaştırılmasına destek olmak isterseniz basılı, adetli rehber edinmek için adip.anadolu@gmail.com posta kutumuza başvurmanız yeterlidir.

İNANÇ
ÖZGÜRLÜKLERİ
e-REHBERİ

İNANÇ ÖZGÜRLÜKLERİ REHBERİ

... sizden gelenler

- Rehberin hem ulusal hem uluslararası özgürlük ve demokratik yasaları kısa ve öz olarak bir arada toplaması ve kısa olmasından dolayı okunmasının çok kolay oluşu isabetli bir yöntem olmuştur. Ayrıca içerikteki farklı dinlere ait kitaplardan, konuyla alakalı olan ayetler yerleştirilmesi de bir o kadar iyi olmuş diyebilirim.

Pastör Ender Peker, Mardin

- Çok başarılı. Elinize sağlık. Dağıtımına başladık.
Laki Vingas, Yeniköy Panayia Rum Kilisesi Başkanı

- Beşerî rakamları yüksek olan milletlerin içinde sayıca azalmış, hatta bilinmeyen toplulukların, haklarını bilmeleri ve savunmaları açısından gerekli ve önemli bir çalışma. Ellerinize sağlık.

Alberto Modiano, Fotoğrafçı

- Çeşitli inançlara mensup kişilerin dinlenmesi, gerçeklerin farkına varılması bakımında önem taşımaktadır. Sayın Doğan Bermek şahsında rehberi hazırlayanların emeğine sağlık. Tüm inançların talepleri özetle dile getirilmiştir.

Hayati Doğan, Karşıyaka Belediyesi Meclis Üyesi

- ADİP İnanç Özgürlükleri Rehberi dini özgürlüklerin hukuki ve pratikteki dayanaklarını toplu bir şekilde görmek adına faydalı ve oldukça anlaşılır bir rehber kaynak olmuş. Emeği geçenlerin ellerine sağlık.

Anna Maria Beylunoğlu, Akademisyen-Yazar

- Anadolu Din ve İnançları Platformu'nun özverili çalışmaları umudumu sürdürmeme neden oluyor. ADİP kurucuları, yöneticileri ve katkı veren tüm düşünürleri ile birbirlerinin inanç özgürlüğü alanına girmeden kendi özgür alanları içinde ve toplumsal uzlaşısı ile çok önemli çalışmalar yapmaktadır.

Yaptıkları bu çalışmalarla, ötekini yaratmaya çalışanlar tarafından kuyuya atılan anahtarı bir gün kuyunun bilinmez derinliklerinden çıkarıp insanlığın inanç özgürlüğü kapısını açmak için kullanacakları umudunu taşıyorum. Bu projeye düşünsel ve eylemsel katkı veren herkesin emekleri var olsun.

Jozef Naseh, Arkeolog

- İnanç Özgürlükleri Rehberi'nin hazırlanmasında emeği geçenlere teşekkürlerimi sunarım. Rehber konsantre bilgiler içeriyor, adeta her konuya Sait Faik'in HİŞT öyküsündeki gibi 'burada bir şey var' diye dikkat çekmiş. Ben özellikle avukat arkadaşlara bu konuda çalışma yürütmelerinde kaynaklık olsun diye dağıtıyorum. İnanç özgürlükleri konusunda bir hak mücadelesi verileceği zaman izlenecek yola ilişkin yeterli bilgiler var.

Mustafa Cinkılıç, Avukat

Türkiye’de İnanç Özgürlükleri, Dünden Bugüne Gelişmeler

Doğan Bermek

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi Kasım 2021 toplantısında alınan kararların içeriği ile ilgili görüşlerimizi Alevi davaları ekseninde değerlendirmek istiyorum.

Alevi davaları hukuki süreci 2005’te başladı, 2008 ve 2010’dan itibaren de iç hukuk yolları tüketildikçe AİHM’ne başvurular yapıldı. Bu başvurular ile ilgili kararlar 2014-2016 arasında alındı. Daha önceden karara bağlanmış Eylem-Hasan Zengin davası da bu gruba alınarak ALEVİ DAVALARI grubu olarak adlandırıldı. Kararların uygulanmasından sorumlu olan Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi-BK (bundan sonra BK diye anacağım) kararların uygulanmasını takibe başladı. 2016 yılında OHAL ilan edilince Konsey kuralları gereğince takipler askıya alındı. OHAL kalktıktan sonra takipler 2019 da tekrar başlatıldı ve Aralık 2019’da BK önemli kararlar aldı. Bu toplantı ile ilgili durum raporları ve kararlar www.aleviocagi.org sitemizde DAVA TAKİPLERİ sayfasından okunabiliyor.

Hükümet bu toplantıda kendisinden Haziran 2020’ye kadar verilmesi istenen ALEVİ HAKLARI UYGULAMA YOL HARİTASI’nı Pandemi koşulları nedeni ile teslim etmedi ve konu karşılıklı yazışmalar ve açıklamalar ile 2021 sonuna kadar askıda kaldı. Bu arada İNSAN HAKLARI EYLEM PLANI açıklandı ama o planda da dava kararları ile ilgili tatmin edici uygulama bilgileri verilmedi. BK Kasım 2021 de yapılacak 1419 nolu toplantı gündemine Alevi Davaları’nı da alınca Haziran 2020’de teslim edilmesi gereken YOL HARİTASI, Ekim 2021’de teslim edildi. 3 Kasım’da da haritaya bir ek bilgi notu daha eklendi.

Hükümet YOL HARİTASI ya da bilgi notunda aşağıdaki bilgileri iletmişti: CEM EVLERİ ile ilgili elektrik masrafı konusunda cezalar ödenmiştir, YARGITAY konuyu iç hukuka da işlemiştir. Dava açıp kazanan CEM EVLERİ muafiyetten yararlanmaktadır. CEM EVLERİ’nin ibadet mekanlarının tesbiti ve elektrik sayaçlarının ayrıştırılması özel bir iştir, bu nedenle konunun mahkemelerden geçmesi şarttır. Bu dava ile ilgili yapılacak başka bir eylem kalmamıştır, dava dosyasının kapanması gerekmektedir.

EĞİTİM DAVALARI için hükümet AİHM kararları gereği müfredat uyum çalışmalarının yapıldığını ve 2018’de müfredatın yeterli kapsama gelmiş olduğunu, davaları açan ailelerin çocukları ise okul yaşını çoktan geçmiş olduğu için bu konuda yapılacak işlerin tamamlanmış olduğunu savunmuş, Müslüman olmayan ailelerin çocuklarının DİN KÜLTÜRÜ ve AHLAK BİLGİSİ (DKAB) dersinde muafiyetten yararlanabildiklerini açıklamış ve bu davalarla ilgili kararların da tamamen uygulanmış olduğunu bildirmiştir.

EŞİT HAKLAR ya da “Devlet-İnanç grubu ilişkileri” konusunu içeren ve AİHM Büyük Daire tarafından verilmiş olan İzzettin Doğan ve Arkadaşları davası ile ilgili olarak da hükümet gelişmeler oldukça BK’ne bilgi verilecektir açıklaması yaptı.

Bizler de bu konulardaki görüşlerimizi BK’ne yansıtan durum raporları sunduk. BK toplantıda yukarıda özetlemeye çalıştığımız bu konular hakkında şu kararları aldı:

Md.1- BK, Mahkeme kararında “Devlet yetkililerinin diğer inanç gruplarının yanı sıra, Alevi topluluğunun dini uygulamalarına ve ibadethanelerine yönelik tutumunun, Devletin tarafsız, yansız olma görevi ile ve dini toplulukların özerk varoluş hakkı ile bağdaşmadığı” vurgusunun yapıldığını ve çalışmalarda bu konuların unutulmaması gerektiğine işaret etti.

Md. 2, 3 ve 4’te ise, yerel mahkemelerin cem evlerine (Alevi ibadethaneleri) aydınlatma masraflarının karşılanması için karar vermelerinin, Mahkeme tarafından tespit edilmiş olan, Alevi topluluğunun Devletin inançlara sağladığı destekler, vergi muafiyetlerinin de içinde olduğu diğer yardımlardan tamamen dışlanmasından kaynaklanan ayrımcılığı çözmekte yetersiz olduğuna dair önceki kararları da hatırlatarak; yetkilileri, Alevi inancına eşit muamele edilmesini sağlamak için daha kapsamlı önlemler almaya ve cem evlerini aydınlatma masraflarından muaf tutmak için bazı pratik çözümler düzenlemeye çağırdı;

Bu konu, bizim de Alevi Düşünce Ocağı olarak ısrarla topluma anlatmaya çalıştığımız, eşitlik meselesinin elektrik faturası ile sınırlı olmadığına dair çok net bir açıklama olmuştur. Alevi kurumlarının bu konuya gereken ağırlığı vereceklerini umut ediyoruz.

Md. 5'te EĞİTİM konularına değinen BK, "Din kültürü ve ahlak bilgisi" DKAB derslerine ilişkin 2018 müfredatının Mahkeme tarafından dile getirilen tüm endişeleri gidermediğini; bu nedenle yetkilileri, Türk eğitim sisteminin, Devletin çeşitli dinlere, mezheplere ve inançlara karşı tarafsızlık ve yansızlık yükümlülüğünü yerine getirmesini, çoğulculuk ve nesnellik ilkelerine saygı duymasını ve Sünni İslam dışında dini veya felsefi inançları olan ebeveynlerin bu inançlarını açıklamak zorunda kalmadan çocuklarının zorunlu din dersleri eğitiminden muaf tutulabilmesini sağlayabileceği uygun düzenlemeler yapması gerektiği" kararını aldı.

Md. 6'da Alev açılımı çalıştaylarına da gönderme yapan BK, hükümeti "çalıştaylarda geliştirilen önerilerin daha fazla uygulanmasını sağlamaya, daha çok gecikmeden belirli yasal ve idari önlemleri gösteren somut bir takvime sahip kapsamlı bir eylem planı hazırlamaya" çağırırdı; bu çalışmalarda Avrupa Komisyonu'nun (ECRI) 2010 ve 2016'da kabul ettiği İRKÇILIĞA ve HOŞGÖRÜSÜZLÜĞE KARŞI raporları ve tavsiyelerini de göz önünde tutmaya davet etti.

Md.7'de BK, "Yetkilileri Mahkeme'nin mevcut dava grubundaki bulgularını yeni İnsan Hakları Eylem Planı'nın çerçevesinde uygulamalarla, çözüme yönelik kesin ve net önlemler almaya ısrarla teşvik ettiğini ve bu bağlamda Avrupa Konseyi'nin yardım sağlamaya hazır olduğunu" ifade etti.

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi bu kararların yanı sıra; bu davalara konu olan ve uzun süredir devam eden sorunlar ve şimdiye kadar kaydedilen ilerleme eksikliği göz önüne alındığında, bu davaların Mart 2023'de yeniden ele alınmasına karar verdi. Genel önlemlerin olumlu bir değerlendirmesine izin veren kapsamlı bilgilerin yokluğu nedeni ile Sekreterliğe bu toplantıda incelenmek üzere bir ara karar taslağı hazırlanması talimatını verdi.

Gülçin Karabağ, Alevi Düşünce Ocağı ve Anadolu Din ve İnançlar Platformu kurucularından Doğan Bermek ile AİHM'deki Alevi davalarının seyrini ve Türkiye tarafından verilen yol haritasının ayrıntılarını konuştu. Medyascope yayınına qr kodu okutarak ulaşabilirsiniz.

Kadın Hakları ve İnanç Özgürlüğü

Ayberk Giray

Religion and Human Rights uluslararası akademik dergisi, 16. sayısını kadınların dini özgürlükleri ile din ve inanç özgürlüğü konusuna ayırdı. Dergideki makaleler bu iki konunun nasıl etkileşime girdiği, birleştiği ve çarpıştığı noktaları incelemek üzere kaleme alındı. Sayının Roja Fazaeli ve Mine Yıldırım tarafından yazılan giriş yazısı ve Nazila Ghanea'nın yazdığı "Navigating the Tensions: Women's Rights, Religion and Freedom of Religion or Belief" yazısı erişime açık olarak yayınlandı.

(<https://brill.com/view/journals/rhrs/rhrs-overview.xml>)

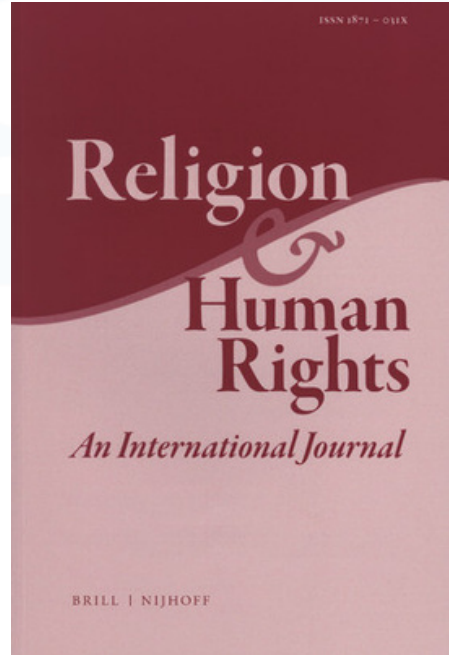
Nazila Ghanea, yazısında din ve inanç özgürlüğü ile kadın haklarının birbiriyle çelişen haklar olduğu algısının yanlış bir yorum olduğunu uluslararası hukuk metinleri üzerinden açıklıyor ve bu iki alan arasındaki ilişkinin geliştirilmesi gerektiğini vurguluyor. Her ne kadar uluslararası insan hakları yasası cinsiyet ve din üzerinden ayrımcılığı yasaklasa da din özgürlüğü ve kadın hakları yasaları metinleri birbirleri hakkında bir yorumda bulunmuyor. Bununla beraber, yazar bu iki hak arasında bir çelişki olduğunun düşünülmesinin ana sebeplerinden birinin devletlerin kadın hakları konusunda uluslararası sözleşmelere getirdiği çekincelerin din adına ve dini yasalar üzerinden yapılıyor olması olduğunu vurguluyor. Bazı devletler, dini gerekçeler göstererek kadınlara karşı hak ihlaliinde bulunuyor veya bulunulmasına ses çıkartmıyor. Örneğin Cezayir devleti, kadın erkek eşitliği ve kadınlara karşı ayrımcılık hakkında yapılacak düzenlemelerin ülkedeki "Aile Yasası" ile çelişmeyeceğini belirtiyor. Ancak Ghanea, bu ve benzeri uygulamaların sadece kadın haklarını değil, aynı zamanda din ve inanç özgürlüğü haklarını da kısıtladığını belirtiyor. Çünkü aslında din ve inanç özgürlüğü, dinleri korumayı değil, topluluk içindeki bireylerin güçlendirilmesini amaçlıyor. Din adına gerçekleştirildiği iddia edilen hak ihlalleri, aslında herkesin din ve inanç özgürlüğü hakkını ihlal ediyor çünkü herkesin kendi dinini anlamasını ve dinini veya inancını bu anlayışa göre açıklamasını fiilen kısıtlıyor.

Kadın hakları ve dini-geleneksel normlar arasında bir çatışma olsa da bu din ve inanç özgürlüğü ile bir çatışma yarattığı anlamına gelmiyor. İnsan hakları sözleşmeleri, herhangi bir hak veya özgürlük adına yapıldığı iddia edilen herhangi bir eylemin bir başkasının hakkını kısıtlamayacağına altını çiziyor. Bu yüzden, kadın haklarını kısıtlayan hiçbir eylem din ve inanç özgürlüğü adı altında gerçekleştirilemez, çünkü bu hakların birlikte okunması gerekir.

Nazila Chanea yazısını, din adına gerçekleştirilen ayrımcı ve şiddet eylemlerinin din ve inanç özgürlüğü ile karıştırılmaması gerektiğini belirterek, Birleşmiş Milletler'in kadın hakları ile din ve inanç özgürlüğü haklarının nasıl birleşebileceğine odaklanması gerektiğini belirterek bitiriyor. Chanea, BM İnsan Hakları Komitesi'nden ve Kadınlara Yönelik Her Türlü Ayrımcılığın Önlenmesi Uluslararası Sözleşmesi Komitesi'nin bu iki alanın kesişimi üzerine yapacağı ortak bir genel yorumun bu sorunu çözmede gerekli olduğunu belirtiyor.

Nazila Chanea

“Yunus Emre, Hacı Bektaş Veli, Kadıncık Ana’da İnsan”

Ela Şahinkaya

Unesco 2021’i Yunus Emre, Hacı Bektaş Veli, Ahi Evran yılı ilan etmişti. Kağıthane Hacı Bektaş Veli Eğitim ve Kültür Derneği ile ADİP kurucu ortağı Alevi Düşünce Ocağı el birliği ile 5 Aralık 2021 tarihinde Şişli Cemil Candaş Kültür Merkezi’nde “Yunus Emre, Hacı Bektaş Veli, Kadıncık Ana’da İnsan” temalı panel düzenlendi. Paneli Şişli Belediye Başkanı Muammer Keskin de takip etti. ADO Başkanı ve ADİP Genel Koordinatörü Doğan Bermek’in modere ettiği panele yazar Ayşe Acar, Prof. Dr. Ali Yaman, Prof. Dr. İsmail Güleç konuşmacı olarak katıldı. Panelin ardından müzisyen Cengiz Özkan misafirlere bir dinleti sundu.

“Yunus bir derya içmekle kanılmaz, okumakla bitmez.”

Prof. Dr. İsmail Güleç, Yunus Emre’nin “Hak Bir Gönül Verdi Bana” ilahi/şiiri ile felsefesine değindi, Hacı Bektaş Veli gibi zamanının ötesinde olduğunu belirterek kapsayıcılığına vurgu yaptı. Güleç, her kesimden insanın Yunus Emre’de kendisinden bir parça bulacağına ve Yunus’u anlamamanın insanın kendi benliği ölçütünde olduğuna değindi. Doğan Bermek de Yunus Emre’nin Türkçe’sinin mükemmelliği ve asırlar sonra dahi anlaşılabilir oluşuna değindi.

“Hacı Bektaş Veli’de insan solist bir kavram değildir.”

Yazar Ayşe Acar Aleviliğin özünde olan Hünkâr Hacı Bektaş Veli ve Yunus Emre’nin asırlar sonra bile henüz günümüz insanı tarafından doğru anlaşılamadığını, var olmanın özünde bir olmanın mantığının kavranamadığını dile getirdi. ‘Biz’ olmanın ‘Bizden’ olmanın bireyin insaniyetle olan ilişkisine, toplumsallığa, insanlık ailesine bir gönderme olduğunu dile getirdi. Acar, Hacı Bektaş Veli’nin “72 milleti bir bilmeyen insan değildir” sözünden yola çıkarak aktardığı “güzel ahlak” kavramının inançlardan ve dinden öte bir olgu olduğunu vurguladı, ‘arif insanın’ insan olmanın ölçütü olduğunun altını çizdi.

“Eri erden seçen kördür.”

Panelin son konuşmacısı Prof. Dr. Ali Yaman da Alevi-Bektaşlı toplumunun mevcut felsefi olguları acımasızca tükettiği ve yerine konabilecek olgunlukta kültür ve bilgi birikiminin eksikliğinden, bugün Alevi toplumunun içinde bulunduğu mevcut koşulların olumsuzluğundan dem vurdu. Derin anlamlar içeren ve insanın insan üzerinden değer kazandığını anlatan ‘Çörek’ ve ‘Birbirinizi Satın İdare Edin’ kıssalarını örnek verdi. Yaman, güzel ahlaka ve arif insanın tamamlayıcı özelliğine ek olarak “turab olmak (toprak olmak)” ile önemli bir noktaya değindi: Anlamacı yaklaşmak ve engin olabilmek. İnsan anlamak ve anlaşılmak üzere varlığını devam ettirir. Yaşam olgusunda insan olmak adına nasıl bir katkıda bulunduğu ile değer kazanılır.

Panelde Doğan Bermek’in uzun süredir takipte olduğu, kazanılan Alevi Davaları ve AİHM kararlarının uygulanmalarının yürütülme şekli ile ilgili konuşması da önem arz eden noktalardan biriydi. Bermek, “Cem evlerinin elektrik problemlerinin çözülmesinin sembolik bir değer taşıdığını, özü itibarıyla artık Cem evinin bir ibadethane olarak yasal statü kazanacağını, eşit haklara sahip olana kadar mücadelenin devam edeceğini” belirtti.

Paneli ADİP web sitesi ve youtube kanalında izleyebilirsiniz.

H R İ S T İ Y A N

ERMENİ

RUM

KATOLİKVEPROTESTAN

SÜRYANİ

HAFTA

1

2

3

4

5

1

2

3

4

5

1

2

3

4

5

1 - PROTOHRONIA - YILBAŞI
6 - İSA MESİH'İN VAFTİZ
YORTUSU, DOĞUŞ YORTUSU

2 - HZ. İSA'NIN
MABETTE SUNULMASI-
İDO D'MAELTO

14 - NİNOVA ORUCU

14 - DİYARNİNTARAÇ
HZ. İSA'NIN DOĞUMUNUN
40. GÜNÜ

24 - VARTANANTS
27 - PUN PAREGENTAN

27 - APOKRIA

27 - KÜL ÇARŞAMBASI

2 - 20 ORUÇ

21 - NEVRUZ

25 - EVANGELIS-
MOS TİS THEOTOKU

ADİP | ANADOLU DİN ve İNANÇLARI PLATFORMU

17 - TU BİŞVAT

14 - RAS EL SENİ

20- GİDİL KİDDES

6 HZ. FATİMA'NIN
ŞEHADETİ

3- REGAİB KANDILI

8 - 10 HIZIR ORUCU

18 - HİDİR (HIZIR)
İLYAS BAYRAMI

27 MİRAC KANDILI

8 İMAM ALİ'NİN
DOĞUMU

17 - PURİM

17 BERAT KANDILI

20-21 NEVRUZ BAYRAMI

HRİSTİYANLARIN (ERMENİ, RUM, KATOLİK, PROTESTAN, SÜRYANİ) KUTSAL GÜNLERİ

1 Ocak, Protohronia-Yılbaşı

Miladi yılın başlangıcı olan 1 Ocak'ta Hz. İsa'nın sünneti de bazı mezhep ve kiliselerde anılır. 31 Aralık akşamı çocuklar, Noel'de olduğu gibi ev ev dolaşır, Noel şarkıları söyler, armağan ve para toplarlar. Yılbaşı gecesi hindi yenir, dans edilip eğlenilir. Yıl boyunca uğur getirsin diye evde, işyerinde nar kırılır. Rumların bir geleneği de Sakız Adası'ndan getirilen sakızla (mastika) yapılan, yuvarlak yılbaşı pidesi pişirmektir.

6 Ocak, İsa Mesih'in Vaftiz Yortusu, Doğu Yortusu

Rum Ortodokslar İsa Mesih'in Ürdün Nehri'nde vaftiz edildiği günün anısına (Ta Fota) ve onu temsilen deniz, göl ve nehirlerle yakın olan kiliselerdeki cemaat ve ruhani temsilciler, ayının ardından sahile gider. Kutsal haç, dualar eşliğinde ruhani lider tarafından suya atılır. Burada hazır bulunan gençler, suya atlayıp yüzerek, haçı almak için yarışır. Haçı çıkaran genç, ruhani lider tarafından bir altın haç ile ödüllendirilir. Suların kutsanmasını temsil eden bu gelenek, İstanbul'un sahil semtlerinde asırlardır sürdürülmektedir. Osmanlı döneminde büyük kalabalıklar halinde yapılan tören, günümüzde de özellikle Fener Rum Ortodoks Patrikhanesi ile Çengelköy Rum Ortodoks Aya Yorgi Kilisesi tarafından Boğaz'ın serin sularında devam ettirilmektedir.

Ermeniler Doğu Yortusu'nu (Dzununt) diğer Hristiyan mezheplerden farklı olarak, Vaftiz Yortusu ile birlikte 6 Ocak tarihinde kutlar. Ermeni çocuklar, 5 Ocak gecesi evleri dolaşır ve İsa Mesih'in doğumunu müjdeler. Çocuklara küçük hediyeler ve bahşış verilir. Doğu Yortusu'nda aile bir araya gelir ve o gün akşam yemeğinde mutlaka balık yenir.

Katolikler 6 Ocak günü (Epifani bayramı) Kaspar, Melkior ve Baltazar adındaki üç bilgenin İsa'ya tapmasının bayramını kutlar. Bu bayramın geleneğine göre çocuklar sokaklarda şarkı söyler ve evlere "İsa bu evi takdis et" yazarlar.

Süryaniler İsa'nın vaftizini Denho Günü'nde kutlar. Bu bayramda İsa Mesih'i temsil eden haç bir kabin içindeki suya bırakılır. Cemaatten biri, İsa Mesih'in sağdıcı olur ve kap kilisenin içinde törenle dolaştırdıktan sonra, herkes bu sudan bir miktar alıp eve götürür.

2 Şubat, Hz. İsa'nın Mabette Sunulması-Maeltö

Süryaniler arasında bu bayramın tam adı "Mesih'in Mabede Sunuluşu ve Yaşlı Mor Şemun Bayramı"dır. Diğer adı ile Maeltö kutlamalarında, Mesih'in dünya-

nın ışığı olduğunu simgeleyen mumlar yakılır ve cemaatin içinden, Şemun adını taşıyan en yaşlı iki kişi seçilir; bu kişiler, tören boyunca İncil'in önünde mum tutarlar.

14 Şubat, Diyarınntaraç - İsa'nın doğumunun 40. Günü Ninova Orucu

Ermeniler, İsa Mesih'in doğumunun 40. gününü kutlar. Yortu arifesinde, günbatımında, kilisedeki kutsal sofranın üzerindeki mumdan alınan ışık, ellerinde mum tutan halka dağıtılır. Bu ışığın tüm uluslara yönelik olduğunu vurgulamak için doğu, batı, kuzey ve güneye dönülerek kutsama yapılır. Halk kilisede yakıtı mumu söndürmeden götürür ve evindeki mumu onunla yakar. Diyarınntaraç halk arasında "ateş gecesi" olarak da bilinir. Bugünün, Hristiyanlık öncesinde bir tür Hıdrellez olarak kutlandığı söylenir.

24 Şubat, Vartanants

Ateşe tapmakta olan İranlıların, Hristiyanlıktan dönme-yen Ermenilerle MS 451 tarihinde yaptığı din savaşının anısına kutlanır. Aslında savaş yitirilmiştir. Ancak halkın Hristiyan kalmış olması nedeniyle bu savaşın Ermenilerin tarihinde önemli bir yeri vardır. Vartanants Günü'nde, savaşta yitirilen bini aşkın insanın anısına, herhangi bir kutsal güne bağlı isimleri olmayanların isim günü kutlanır.

27 Şubat, Pun Paregentan

Ermeniler, Paskalya'ya kadar süren Büyük Oruç'un arifesinde Pun Paregentan adlı karnavalı kutlar. Günbatımıyla Büyük Oruç'a girilir. Bu tövbe dönemidir, amacı dua ve oruçla yürekleri sınavı, inananları Diriliş Yortusu'na hazırlamaktır. Pun Paregentan'da yenir, içilir, eğlenilir. Herkes çeşitli kılıklara girip, komşularına, arkadaşlarına şakalar yapar. Büyük Oruç onu takip eden 7 hafta (50 gün) sürer. Bu sürede hayvansal gıda alınmaz. Günde tek öğün, akşam duasından sonra, sadece sebze ve tahıl yenir. Düğün yapılmaz, eğlence düzenlenmez.

26 Şubat, Kül Çarşambası

Büyük Perhiz'in ilk günü. Karnavalın sona ermesi ile Katolikler için de 40 günlük oruç dönemi başlar. Faniliğin ve tövbenin bir işareti olarak inananların alnına kül ile haç işareti yapılır.

25 Mart, Evangelismos tis Theotoku

Rum Ortodoksların Meryemana'ya İsa Mesih'i doğurduğunun Baş Melek Cebrail tarafından müjdelene-mesi bayramı.

MUSEVİLERİN KUTSAL GÜNLERİ

17 Ocak, Tu Bışvat

Musevilerin doğayla uyumlarının ifadesi dinsel/geleneksel bir nitelik taşıyan bu bayram "Işık Bayramı" ya da "Yeniden Adanma Bayramı" olarak da anılır. Yeni yıl için ağaç dikme günü olarak kutlanan bayram günümüzde kırık alanlara ağaç fidanları dikilerek de kutlanıyor.

17 Şubat, PURİM

Antik Pers imparatorluğunda yaşayan Yahudilerin, dönemin veziri Haman'ın öldürme planından kurtuluşunun anısına kutlanır. Yahudileri kurtaran Kraliçe Ester'i anmak için içerisinde bu hikâyenin de yazılı olduğu "Ester'in Kitabı" okunur. Bayram karnaval havasında geçer.

MÜSLÜMANLARIN (SÜNNİ, ALEVİ, Şİİ) KUTSAL GÜNLERİ

6 Ocak, Hz. Fatima'nın Şehadeti

Şii inancına göre Hz. Muhammed'in kızı, Hz. Ali'nin karısı Fatima'nın Hicri 11. yılda ölümü çeşitli etkinliklerle anılmaktadır.

14 Ocak Ras-el Seni

Arap Alevilerin dini bayramı Rumi-(Şemsi) miladi takvime göre ayın birine denk gelen 14 Ocak tarihinde kutlanmaktadır. Ras-el Seni Hz. Musa'nın halkını firavunun elinden kurtardığı gün olarak kabul ediyor. Nusayrilerin, Ras-es Seni'den 6 gün sonra kutladığı Gıdil Kiddes bayramı ise Hz. İsa'nın vaftiz edildiği gün olarak sayılıyor.

3 Şubat, Regaib Kandili

Regaib Kandili üç ayların başlangıcıdır. Allah'ın rahmet, bağış ve yardımlarının dağıtıldığına inanılır.

8 - 10 Şubat, Hızır Orucu

Aleviler de Hızır anısına 3 gün şükür orucu tutar. Aleviler Hızır günlerinde lokma paylaşır ve Hızır Cemi tutar.

8 Mart, İmam Ali'nin Doğumu

İlk halife ve 12 imamın ilki olan Ali'nin doğum günü bu tarihte çeşitli etkinliklerle kutlanmaktadır.

17 Şubat, Berat Kandili

Berat (Berâet), Arapça'da temize çıkma anlamına gelir.

10 Mart, Miraç Kandili

Miraç göğe çıkma, yükselme anlamlarına gelir. İslam inancına göre, Hz. Muhammed, Miraç gecesi, Allah'ın daveti üzerine Mescid-i Haram'dan Mescid-i Aksa'ya, oradan semaya, yüce alemlere ve ilahi huzura yükseldi

EZİDİLERİN KUTSAL GÜNLERİ

9-11 Şubat, Hızır Orucu

18 Şubat, Hıdır (Hızır) İlyas Bayramı

Bolluk ve bereket için dua eden Ezidiler bayramın sürdüğü üç gün boyunca hayvansal gıda tüketmiyor. Bayramda 7 tür tahıldan bir yemek (Bêxwîn) yapılıyor.

BAHAİLERİN KUTSAL GÜNLERİ

21 Mart, Nevruz
Yılın ilk günü

(Kaynak ve Katkı: wien.gv.at, bahai.org.tr, Zülfikar Çiftçi, Hayrettin Çelik, Mustafa Düzgün Dede, Rıza Karaköse, Kıdemli Peder Krikor Damadyan, TEAOV, Peder Paisios Kokkinakis, Ezidiler-Amed Gökçen, Arapenstitü Tarih Komisyonu, Danny Baran, Avlarem, Wikipedia, G7 Takvimi)

İzmir Musevi Cemaati'nden 'Despertar' projesi ve 'Sefarad Festivali'

ANADOLU'DA İNANÇLARIN İZLERİ - 4

İzmir Musevi Cemaati'nin Kapsayıcı Liderlikle Güçlendirilmesi Proje Tanıtımı

İzmir Musevi Cemaati Vakfı, İzmir'de asırlardır varlığını sürdüren Yahudi kültür mirasını yaşatmak ve nesillere aktarmak için peş peşe faaliyetler gerçekleştiriyor. Kısa adı "Despertar İzmir" olan bir projeleri Nisan 2021 yılında uygulanmaya başladı, 30 Haziran 2022 tarihine kadar devam edecek. Adını Ladino dilinde "uyanış" anlamına gelen 'Despertar' sözcüğünden alan projenin hedefi nüfusu giden azalan İzmir Musevi Cemaati'ni İzmir yerelinde, ulusal ve uluslararası alanda daha görünür hale getirmek. "İzmir Musevi Cemaati'nin Kapsayıcı Liderlikle Güçlendirilmesi" başlıklı proje

kadınlara ve gençlere öncelik vermeyi ve sivil toplum içindeki diğer gruplarla bir araya gelip daha aktif ve katılımcı bir rol üstlenmeyi amaçlıyor. İzmir Bademler köyünde gençlik kampı, sadece Musevi cemaatinde değil tüm kadınları kapsayacak şekilde verilen eğitimler, gençlere ve yetişkinlere yönelik İzmir ve çevresindeki sinagoglara düzenlenen kültür gezileri gibi etkinlikler düzenlendi. Projenin son aşamasında diğer dini azınlık gruplarının da katılımıyla Despertar İzmir Çalıştay gerçekleştirilecek.

İzmir Sefarad Kültür Festivali

İzmir Musevi Cemaati Vakfı'nın desteği ile gerçekleşen bir diğer etkinlik de bu sene üçüncüsü düzenlenen İzmir Sefarad Kültür Festivali oldu. 28 Kasım-6 Aralık tarihlerinde gerçekleşen festivalde çeşitli söyleşiler, konserler, sergiler ve film gösterilerine yer verildi. Bu sene uluslar ve kültürler arası bir bağ kurmayı da amaçlayan festival, "Selanik'ten Sefarad Şarkıları", bir zamanlar İzmir'de yaşamış olan Aşkenaz Yahudilerini anan bir Yidiş Müziği konseri, "İspanya'dan Osmanlı'ya Esintiler" konserleri ile çok kültürlülük vurgusu taşıdı. Konserler kurtarılmış ve korunması sağlanmış sinagoglarda gerçekleşti. Festival kurucu küratörü Nesim Bencoya bu sayede tarihi Kemeraltı bölgesindeki sinagogların kültürel miras açısından öneminin bir kez daha vurgulandığını belirtti. İzmir Konak Belediyesi'nin sponsorluğunda gerçekleşen festival, Musevi kültürünün çarpıcı bayramlarından Hanuka'nın sadece cemaat içerisinde değil, tüm İzmir halkıyla kutlanmasına da olanak sağladı. İzmir'de günümüzde 150 civarı Yahudi bulunsa da kültürel miraslarının korunması ve tanıtılması adına faaliyetleri aktif bir şekilde devam ediyor. İzmir Musevi Cemaati'nin faaliyetleri hakkında daha detaylı bilgi için www.izmirjcc.org adresini takip edebilirsiniz. 'Despertar İzmir' projesi ve 'İzmir Sefarad Kültür Festivali' ADİP'in "Anadolu'da İnançların İzleri" proje serisine de konuk oldu. Video sohbetler YouTube kanalımızda yer almaktadır.

“Biz” Oluşun Adı: NEHNA

Ela Şahinkaya

Geçmiş ve aidiyet duygusu uzun yıllar boyunca ilgi çekici konular arasında yerini almıştır. Geçmişinden taşıdığın izler seni sen yapan olgularken, bu izleri yaşatabilmek ve gelecek nesillere aktarabilmekte kimi zaman güç olmuştur. Tarihiyle, gelenekleri ve kültürel çeşitliliğiyle öne çıkan medeniyetler şehri Antakya yeni kurulan NEHNA platformunun da adeta ev sahibi. Nehna, Arapçada 'biz' demek. Kendilerini “Biz Antakyalı Ortodokslar, Antakyalı Rum Ortodokslar, Arapça konuşan Rum Ortodokslar, Arap Ortodokslar, Arap Dilli Doğu Ortodoksları, Nasrani, Mesihi gibi farklı isimler ile anılan, adı tam olarak konamamış bir toplumun mirasçıları olarak bir araya gelmiş birkaç kişiyiz.” ifadesiyle tanımlıyorlar. Bir platform üzerinde ‘Biz’ olma çabası takdire şayan.

NEHNA’nın amaçları kendilerini tanımlamalarında okunuyor diyebiliriz. Anna Maria Beylunioğlu, Can Terbiyeli, Emre Can Dağlıoğlu, Ferit Yuhanna Tekbaş, Ketrin Köprü, Mişel Uyar’dan oluşan NEHNA ekibi; yitip gitmesini istemedikleri kültür ve adetlerinin, dillerinin, içinde doğup büyüdükları toplumun taşıyıcısı olma gönüllülüğünü üstlenmişler. Böylelikle ortaya tarihin içerisinden gelen çok yönlü ve çok sesli bir fikir platformu çıkmış. Doğdukları, yaşadıkları yörenin demografik yapısı da bu duruma oldukça müsait. Antakya ve çevresindeki Ortodoks toplumun kültür, inanç ve tarih tanıtımı başta olmak üzere, kendi tabirleriyle unutulmaya yüz tutmuşluğun sesi olmak, yaşanan problemlerin giderilmesi için çözümler ve ilişkiler kurmak, belki de en önemlisi ayrı ayrı savunucu olmak yerine ‘Biz’ olup güçlü bir ses olmak belirleyici özellikleri olarak karşımıza çıkıyor.

Bir bölgede azınlıkta olmak çoğunlukla asimile olmayı da beraberinde getirir. NEHNA’nın da ‘memleketi’ olan, köklerine bağlı bu toplum gerek müziği gerekse yemekleri gibi güçlü enstrümanlarıyla güçlü bir kimlik olarak kalmayı başarmış diyebiliriz. Yunus Emre’den bir alıntıyla ‘Biz’ olmak düşüncesini destekleyebiliriz: “72 millete aynı gözle bakmayan, halka müderris olsa, Hakka asidir.”

NEHNA platformunu internet nehna.org adresli sitelerinden takip edebilir, irtibat kurabilirsiniz.

Türkiye genelinde NOEL yortusu kutlandı

Katolik, Protestan ve Ortodoks Hristiyan cemaatleri 24 Aralık haftasında İsa'nın doğumunu simgeleyen Noel yortusunu kutladı. Bayram öncesinde de çeşitli etkinlikler yapıldı. Hatay'daki Antakya Azizler Petrus ve Pavlus Rum Ortodoks Kilisesi'nde, çocuklara yönelik yapılan etkinlikte, Noel Babalardan hediyelerini alan çocuklar, heyecanlı anlar yaşadılar.

Sadece Nisan-Eylül ayları süresince ayinlere açık olan Hatay Arsuz'daki Aziz Yuhanna Rum Ortodoks Kilisesi'nde, 23 Aralık Perşembe günü Noel Ayini gerçekleştirildi. İsa'nın Doğuş Bayramı İzmir Aziz Yuhanna Katedral Bazilikası'nda da kutlandı. Atini İzmir Latin Katolik Başepiskoposu Martin Kmetec idare etti.

Türkiye'de bulunan Rum Ortodoks Kiliseleri'nde 24 Aralık akşamı ve 25 Aralık sabahı ayinler gerçekleşti. 24 Aralık akşamı Mersin Rum Ortodoks Kilisesi'nde de Noel ayini düzenlendi. Ekümenik Patrik Bartholomeos, Covid-19 olmasından dolayı törenlere katılamadı. Hatay'ın İskenderun ilçesindeki Aziz Nikola Rum Ortodoks Kilisesi'nde ve İskenderun Latin Katolik Kilisesi'nde de görkemli ayinler gerçekleştirildi.

Türkiye'de bulunan Protestan Kiliseler de 24 Aralık akşamı kilise binalarında ya da toplantı yerlerinde İsa Mesih'in Doğuşu'nu Covid-19 önlemleri kapsamında kutladı.

(Kaynak: sat7turk haber)

İBB'den Noel resepsiyonu

İstanbul Büyükşehir Belediyesi İnanç Masası 20 Aralık 2021 tarihinde, Haliç Kongre Merkezi'nde Noel yortusu arifesinde bir davet düzenlendi. İBB Başkanı Ekrem İmamoğlu davette Türkiye'de yaşayan Hristiyan toplumunun ruhani liderleriyle bir araya geldi. İstanbul'un Ermeni, Rum, Süryani, Keldani, Latin, Bulgar, Gürcü cemaatlerinin Ortodoks, Katolik, Protestan ruhani liderlerinin, din görevlilerinin, vakıf/dernek temsilcilerinin, 39 ilçe belediye başkanının ve konsolosların da davet edildiği etkinlik İBB tarihinde bir ilk olma özelliği taşıyordu. İmamoğlu, geçtiğimiz yıl da Hristiyan cemaatlerinin ruhani liderleriyle çevrimiçi bir bayramlaşma toplantısı düzenlemişti.

Davete Ekümenik Patirk Bartholomeos, Türkiye Ermenileri Patriği Sahak 2, İstanbul ve Ankara Süryani Kadim Cemaati Ruhani Lideri ve Patrik Vekili Metropolit Filüksinos Yusuf Çetin, Türkiye Ermeni Katolik Cemaati Ruhani Reisi Başepiskopos Levon Zekiyan, Türkiye Süryani Katolik Patrik Vekili Korepiskopos Mgr. Orhan Çanlı, Keldani Katolik Kilisesi Ruhani Lideri Başepiskopos Mgr. Garmou Vekili Mgr. François Yakan, İstanbul Latin Katolik Cemaati Ruhani Reisi-Vatikan Temsilcisi Episkopos S. E. Monsenyör Massimiliano Palinuro, Ermeni Protestan Cemaati Ruhani Lideri Pastör Kirkor Ağabaloğlu, Protestan Kiliseler Derneği Başkanı Pastör Ali Kalkandelen, İstanbul Protestan Kiliseleri Temsilcisi Pastör Carlos Madrigal, Cemaat Vakıfları Temsilcisi S. Can Ustabaşı katıldı.

Güney Balkanlar'da Bektaşilik Sempozyumu

Selanik Aristotle Üniversitesi araştırmacı, yazar, arşivci Efstratios Zeginis anısına çevrimiçi bir sempozyum düzenledi. "Güney Balkanlarda Bektaşilik" temalı sempozyuma çoğunluğu Türkiye ve Yunanistan'dan akademisyenler katıldı. ADİP araştırmacılarından, orientalist Vanessa R. de Obaldía da sempozyumda Trakya topraklarındaki ilk resmi cemevi olan Megalo Dereio / Büyük Dervent Cemevi'ni tanıttı.

Yunanistan'ın ilk resmi cemevi, çok dinli Trakya'nın Megalo Dereio (Büyük Dervent) köyünde, Bakan Yardımcısı Angelos Syrigos'un ziyareti sırasında Milli Eğitim Bakanlığı'nın onayı ile Nisan 2021'de açıldı. Alevi-Bektaşî cemaatinin başlılarıyla inşa edilen cemevinin işlevi sadece ibadet yeri olmakla sınırlı değil; daha ziyade, yerel topluluğa ve daha geniş bir bölgeye bir dizi sosyal hizmet de sağlıyor. Vanessa R. de Obaldía cemevinin kuruluş tarihini sunarak başladı. Ardından resmi olarak tanınmaya yönelik yasal süreçleri ve ardından gelen tepkileri hem yerel hem de bölgesel düzeyde analiz etti. Obaldía, Yunanistan ve Türkiye'de mevcut cemevleri ile Aleviliğin statüsüne yönelik yasal düzenlemeleri, gelişmeleri de dile getirdi.

Sempozyumda Balkanlar'da Bektaşiliğin mirasına dair tebliğler ile birlikte Efstratios Zeginis'in Bektaşilik üzerine araştırma ve arşivleme çalışmaları da gündeme geldi.

MEGALO DEREİO CEMEVi:

The first official cem house in the Thracian lands
of the Hellenic Republic.

Dr. Vanessa R. de Obaldía
Johannes Gutenberg University of Mainz
v.r.deobaldia@gmail.com

Vatikan Arşivleri ve Türkiye

Diplomat ve araştırmacı Deniz Kılıçer geçtiğimiz günlerde Vatikan Arşivleriyle ilgili geçmiş çalışmalarını içeren bir dizi yazı kaleme aldı. Kılıçer kamuoyunda sık sık gündem olan Vatikan Arşivleri konusunda oldukça tecrübeli. ADİP ekibinden Ayberk Giray kendisiyle bir söyleşi gerçekleştirdi. Özetini sunacağımız söyleşinin tamamına ADİP web sitesi 'söyleşiler, araştırmalar, makaleler' bölümünden ulaşabilirsiniz.

www.adipanadolu.org

... Aslında Vatikan Gizli Arşivi denilen (Archivio Segreto Vaticano) ve Vatikan Müzesi'nin altına doğru uzanan toplam 85 kilometreye yakın raflarda saklandığı bilinen belgelerin tümü XVII. yüzyıldan itibaren derlenmeye başlanmış. Gizli denmesinin nedeni önceleri sadece Papaların kullanımına açık olduğu için...

... Vatikan arşivlerinde ilgi ile okuduğum ve Latince olduğu için çevirisini yaptırdığım konuların başında Vatikan'da esir tutulan Cem Sultan'la ilgili el yazması belgeler gelmektedir...

... Vatikan arşivlerine de bakalım ama önce kendi arşivlerimizin tasnif edilmesi, Osmanlıca bilen arşivci yetiştirilmesi ve Osmanlı arşivlerinin incelenmesi gerekir.

Geleneksel takvimler

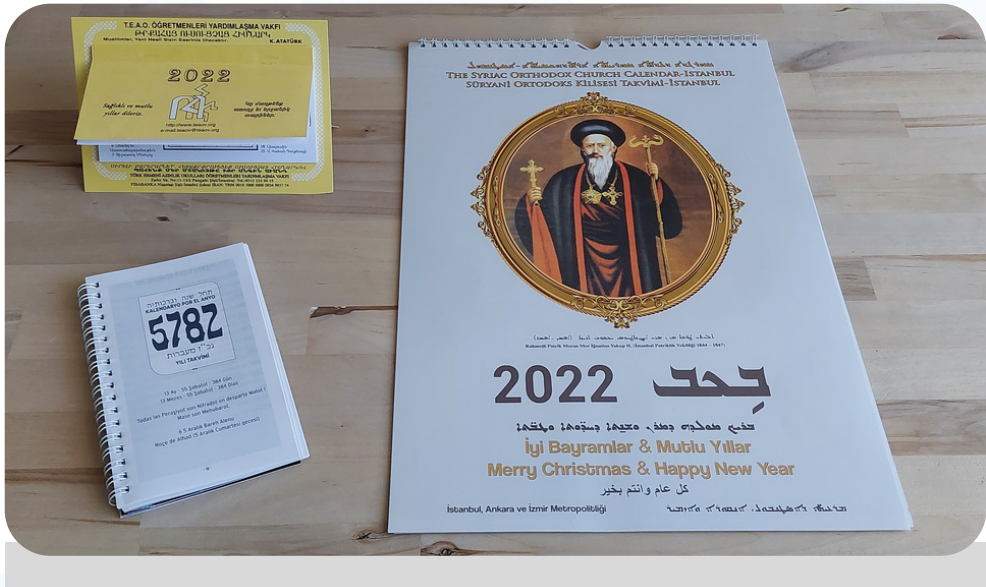
Yeni yıl ile birlikte takvimleri de masa ve duvarlarda yerini almaya başladı. Basılı ürünler eskisi kadar rağbet görmese de bazı kurumlarının hazırladığı takvimler 'kültürel obje' niteliği taşımaya devam ediyor.

Türkiye Ermenileri Azınlık Okulları Vakfı'nın takviminde Hristiyan Ermenilerin tüm bayramlarını bulmak mümkün. Her sene farklı bir renk ile hazırlanan takvim 1965'den beri boyutunu, şeklini koruyor. İstanbul, Ankara ve İzmir Süryani Metropolitliği de her sene farklı bir tema ile duvar takvimi hazırlıyor.

Türkiye Yahudi Toplumu'nun yayınladığı cep takvimi oldukça geniş kapsamlı hazırlanmış. Bayramlara dair açıklamalar, gelenekler ile ilgili bilgiler, kurumlar rehberi ve daha pek çok alt başlık takvim-kitapçıkta yer alıyor.

Türkiye Ermenileri Patriklik makamının geleneksel "Kilise Takvimi" dini yortu günleri, ilahiler, Kutsal Kitap okuma bölümleri, kiliselerin geleneksel kutlama günleri gibi bilgiler ile hazırlanmış. Ermeni toplumu rehberi ve yeni doğan çocuklar için geleneksel erkek ve kız isimlerinin listeleri de takvimde yer alıyor.

Mardin, Mersin, Hatay ve İzmir ve birçok şehrimizde inanç grupları basılı ve dijital takvimler hazırlayarak toplumun hizmetine sunuyor. ADİP'in ortak inanç takvimi de bültenimizin yanı sıra internet sitemizin girişinde yer almaktadır.

A Forum ile siz de ADİP'e katılın
<http://aforum.adipanadolu.org>

ANADOLU'DA İNANÇ MEKANLARINDA DÖNÜŞTÜRMELER ULUSLARARASI KONFERANSI

10-11 NİSAN 2021

THE CONVERSION OF SPACES AND PLACES OF WORSHIP IN ANATOLIA INTERNATIONAL CONFERENCE

10-11 APRIL 2021

www.adipanadolu.org

Prof. Marie COUROUCLİ
IIAC

Dr. Maritte VERHOEVEN
Radboud University

Prof. Emma LOOSELY
University of Exeter

Asst. Prof. Paschalis ANDROUDIS
Aristotle University

Kilise - Cami Dönüşümlerinde Dönüşüm ve Süreklilik
Transformation and Continuity in Church - Mosque Conversions

Anadolu Din ve İnançları Platformu - Anatolian Religions and Beliefs Platform

İnanç Mekanlarında Dönüştürmeler Konferansı Videoları
Yayında...

<http://konferans.adipanadolu.org/>

ANADOLU DİN ve İNANÇLARI PLATFORMU

0212 293 2230
0212 293 2231

Hüseyin Ağa Mh. İstiklal Cad.
No: 76 Tokatlıyan Pasajı 4/13
Beyoğlu 34435 İstanbul - Türkiye

www.adipanadolu.org

adip.anadolu@gmail.com

@Adip_inanc